

af Lærere, og paa den anden Side ikke gaae glip af den Fordeel, der er ved en ligestillet ligeoverfor Examen. Kommer man saa og siger: Men alle de Aspiranter, som have faaet fuldstændig privat Manubduction, som ikke ere oplærte paa et privat Seminarium, blive de da ogsaa derved stillede lige med de Andre? saa vil jeg svare: Ja, mine Herrer, hvor er det muligt i Verden at tilveiebringe en saa fuldstændig Lige-
 hed? Er der nogen Mening i, at Staten skulde bøje sig for et saa underordnet Hensyn som dette og forandre de Former, som ere foreskrevne af Hensyn til dem, der ikke have faaet Underviisning paa private eller Statsseminarier? Jeg troer ikke, at der er nogen sund Rod i en saadan Tanke som denne; tværtimod er det min Mening, at Forslaget, formet saaledes, som jeg her har udtalt, vilde kunne bevirke, at der dannede sig langt flere private Seminarier, end der nu er, og at da en god Sammenligning vilde kunne finde Sted mellem dem, der ere udgaaede fra Statsseminarierne, og dem fra de private Seminarier. Man vilde derved bpnaae ganste og aldeles, hvad man puster; men min første Tanke er rigtignok, at man skal fjerne sig saa lidt, som muligt fra det Bestaaende. Der er herved en Ting at bemærke. Jeg siger, jo mindre vi fjerne os fra det Bestaaende, desto Mindre vil det komme til at koste, og dette er dog maastee Noget, der ogsaa kan komme i Betragtning, naar man overhovedet skal afsøge disse Spørgsmaal mod hverandre og see dem fra alle Sider. Af hvad jeg saaledes her har udtalt, troer jeg, de Herrer ville have seet, at jeg paa ingen mulig Maade kan være nogen Modstander af et Forslag, der vilde tilveiebringe et forandret Forhold mellem Aspiranterne til Skolelærereksamen, der vilde tilveiebringe en saa eensartet Bedømmelse som muligt af deres Kundskaber og Dygtighed, at jeg tværtimod med Glæde vilde see dette, ogsaa fordi det derved klarligen vil blive godtgjort, at Staten ikke har begaaet nogen Feil ved at indrette sin Læreruddannelse, paa den Maade, som den har gjort. Jeg holder mig overbeviist om, at Statsseminarierne ville vise, at de have arbeidet med Iver og stor Dygtighed, men jeg kan ikke Andet end fastholde, at en Forandring, der gaaer ud paa

at betage dem den Underviisningsfrihed, der nu er tilstaaet dem paa et elementært Omraade, hvor det er nødvendiggere end noget andet Sted, vil virke skadeligt paa Læreruddannelsen, og derfor vil jeg ikke gaae med et Forslag, der skal virke paa denne Maade.

Frolund: Det forekommer mig, at den ærede sidste Taler udtalte sig, som om her forelaa et Forslag, om Seminariernes Nedlæggelse, medens her kun er Tale om en Examenkommission, og jeg troer at kunne indskrænke mit Svar til et Par Bemærkninger. Jeg haaber, at hverken den ærede Rigsdagsmand eller nogen Anden vil nægte, at Veien til at skaffe sig Afgang til at blive Skolelærer er dobbelt, og at begge Veie ere lige lovlige og lige autoriserede af Staten, idet man nemlig enten kan gaae gjennem Seminarierne eller skaffe sig privat Udbannelse. For sine Kundskaber skal man i begge Tilfælde aflægge Regnskab ved at tage en Examen, der giver lige Rettigheder, og Forholdet derved bør da ogsaa være lige, men det er det ikke, naar Examen væsenet er ordnet saaledes som nu. Det er let at udtrykke Haab og Overbeviisninger — Noget, som jeg iøvrigt forleden blev sigtet for at have for Meget af, — men Alle kunne ikke dele den Overbeviisning, som den ærede sidste Taler har om Statsseminariernes særdeles Fortrinlighed, Dygtighed og Skikkethed til at levere bedre Lærere end dem, der kunne uddannes andre Steder. Der er en Grundforsjellighed tilstede med Hensyn til den Mening, vi To have om disse Anstalter, thi jeg troer, at man ligesaa godt kan skaffe de unge Mennesker den Kundskab, som behøves for at være Lærer, ad privat Vel, som ved at holde Statsseminarier, og jeg er overbeviist om, at den Forestilling, der her blev kastet ud om Statsseminariernes Dygtighed og deres Paalidelighed, er aldeles ubeviselig. Jeg kan ligesaagodt opstille den modsatte Paastand, og Tiden vil vise, hvilken der er den rette, hvis vi faae en saadan Commission som den, der her er foreslaaet. Der er talt om, at man ikke skal indskrænke den Underviisningsfrihed, som man har paa Seminarierne; men derom er der jo aldeles ikke Tale. De unge Mænd skulle paa Semi-